

Sygn. akt II Ca 625/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lipca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Teresa Kołbuc (spr.)**

Sędziowie: **SO Beata Piwko**

SO Barbara Dziewięcka

Protokolant: protokolant sądowy Agnieszka Baran

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 lipca 2013 r. w Kielcach

sprawy z powództwa A. W.

przeciwko (...) S.A. w S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Busku - Zdroju

z dnia 19 lutego 2013 r., sygn. I C 344/12

oddala apelację i zasądza od (...) S.A. w S. na rzecz A. W. kwotę 1200 (jeden tysiąc dwieście) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

II Ca 625/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 lutego 2013r. Sąd Rejonowy w Busku- Zdroju zasądził od (...) S.A. w S. na rzecz A. W. 50000 złotych z ustawowymi odsetkami od uprawomocnienia się wyroku oraz 4917,00 złotych tytułem kosztów procesu, obciążył pozwanego kosztami sądowymi w kwocie 398,00 złotych.

Sąd Rejonowy poczynił następujące ustalenia:

W dniu 9 czerwca 2010r. w Z. gmina B. P. Z. nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że kierując samochodem osobowym marki D. (...) o numerze rejestracyjnym (...) nie zachował należytej ostrożności, właściwej obserwacji jezdni oraz przystąpił do wyprzedzania w miejscu niedozwolonym i w obrębie skrzyżowania przodem prowadzonego przez siebie pojazdu uderzył w tył skręcającego w lewo zestawu ciągnika siodłowego marki R. (...) nr rej. (...) z naczepą kierowanego przez Z. D., w wyniku czego przewożony przez niego pasażer M. W. doznał rozległych uszkodzeń ciała, które spowodowały jego śmierć w dniu 14 czerwca 2010r. Sprawca wypadku skazany został za przestępstwo z art. 177 § 2 k.k. W dacie wypadku M. W. był po rozwodzie, samotnie wychowywał niespełna 10 letniego syna. Powódka wówczas mieszkała z mężem i córką, ale jej mąż pracował w W., w domu przebywał jedynie w weekendy. Tragicznie zmarły syn powódki codziennie odbierał swoje dziecko ze

szkoły, następnie obaj udawali się do mieszkania powódki, gdzie jedli obiad. Obaj przebywali u powódki do końca dnia spędzając z nią czas. Powódka opiekowała się wnukiem i brała czynny udział w życiu swojego syna. M. W. pomagał rodzicom w remontach, naprawach, przynosił większe zakupy. Planował on założyć własną działalność gospodarczą i jego rodzice na ten cel wzięli kredyt. Obecnie powódka zamieszkuje razem z mężem i córką. Jest na rencie. Po śmierci syna doszło u niej do dekompensacji psychicznej i zaburzeń depresyjnych pod postacią obniżonego nastroju, smutku, wzmożonego wewnętrznego napięcia, rozżalenia, drażliwości, płaczliwości, leku, zaburzeń snu. Stała się nerwowa, co negatywnie wpływa na jej relacje z mężem. Depresja spowodowała ograniczenie przez nią kontaktów z innymi ludźmi, wycofanie z szerszej, bardziej złożonej aktywności, rozpamiętywanie poniesionej straty oraz koncentrację na własnych przeżyciach – poczuciu niesprawiedliwości, żalu, krzywdy. Mimo systematycznego leczenia psychiatrycznego powyższe dolegliwości utrzymują się u niej do chwili obecnej. Powódka od 2002r. korzystała z pomocy psychiatrycznej w warunkach ambulatoryjnych oraz stacjonarnych szpitala psychiatrycznego. Nadal wymaga ona tego typu terapii. Dolegliwości będące następstwem śmierci syna spowodowały u niej 10 % uszczerbek na zdrowiu. W toku postępowania likwidacyjnego pozwany wypłacił powódce 12500 złotych przyjmując, że poszkodowany przyczynił się w 50 % do powstania szkody, bowiem jechał bez zapiętych pasów bezpieczeństwa.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał powództwo oparte na przepisie art. 446 § 4 k.c. za zasadne w pełnej wysokości. Powódka doznała krzywdy w związku z tragiczną śmiercią syna. Zmarły był młodym, w pełni zdrowym mężczyzną. Powódka zawsze mogła liczyć na pomoc z jego strony, codziennością były ich wspólne rozmowy i wzajemne wspieranie się. Wspólne spędzanie czasu, przeżywanie trosk i sukcesów, wychowywanie dziecka zmarłego silnie związało emocjonalnie powódkę i jej syna. Ta silna więź emocjonalna z synem zapewniała powódce wsparcie i przekonanie o stabilności świata.

Kwota zadośćuczynienia winna rekompensować powódce poniesioną krzywdę w postaci doznanych nie tylko cierpień fizycznych ale również ujemnych przeżyć psychicznych, które powódka będzie odczuwać również w przyszłości. Przesłanką określającą wysokość zadośćuczynienia jest stopień natężenia doznanej krzywdy a w przypadku powódki jest on szczególnie duży. Kwota zadośćuczynienia powinna być utrzymana w rozsądnych granicach i nie może być kwotą symboliczną. Taką jest kwota wypłacona powódce przez pozwanego. Kwota dochodzona pozwem biorąc pod uwagę szczególną więź emocjonalną jaka łączyła powódkę z jej tragicznie z jej tragicznie zmarłym synem nie jest wygórowana. Orzecznictwo Sądu Najwyższego kładzie nacisk na funkcję kompensacyjną zadośćuczynienia. Kwota zasądzona nie prowadzi do wzbogacenia się powódki.

Zarzut przyczynienia się M. W. do powstania szkody nie został przez pozwanego udowodniony. W przypadku śmierci o przyczynieniu można mówić wtedy gdyby udowodniono, iż przy jeździe z zapiętymi pasami śmierć by nie nastąpiła. Powyższego pozwany nie wykazał.

Apelację od tego wyroku w części zasądzającej na rzecz powódki zadośćuczynienie ponad kwotę 25000 złotych oraz w części rozstrzygającej o kosztach procesu i kosztach sądowych wniósł pozwany, który zarzucił:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. :

- art. 362 k.c. przez jego niezastosowanie i nie uwzględnienie przyczynienia się syna powódki do powstania szkody, który zdecydował się na jazdę samochodem bez zapiętych pasów bezpieczeństwa,

- art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22.05.2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...) (Dz. U. Nr 124 poz. 1152), zgodnie z którym odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej – wynikające z jego niewłaściwego zastosowania przez przyjęcie, że powód nie przyczynił się do powstania szkody w sytuacji gdy nie zapiał pasów bezpieczeństwa.

2. naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, naruszającego zasady logiki i doświadczenia życiowego i w konsekwencji błędne przyjęcie, że zmarły nie mając zapiętych pasów bezpieczeństwa nie przyczynił się do szkody. Sąd nie uwzględnił powszechnie

znanego faktu, że pasy bezpieczeństwa zwiększają bezpieczeństwo jazdy i w sytuacji, gdy samochód uderzył przednią częścią w tył poprzedzającego go pojazdu to na szybie od strony pasażera, który poniósł śmierć, znaleziono tkanki i włosy, jego śmierć nastąpiła na skutek ran głowy, klatki piersiowej brzucha, zaś kierowca, który miał zapięte pasy bezpieczeństwa doznał jedynie złamania obu kolan i rozcięcia wargi.

Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie I (pierwszym) przez zastąpienie kwoty 50000 złotych kwotą 25000 złotych oraz rozstrzygnięcia o kosztach procesu przez ich zasądzenie na rzecz pozwanego za obie instancje według norm przepisanych, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Z punktu widzenia art. 362 k.c. przyczynienie się poszkodowanego to każde takie zachowanie poszkodowanego, które jest jedną z przyczyn powstania lub powiększenia szkody oraz które pozostaje w normalnym związku przyczynowym ze szkodą, za którą ponosi odpowiedzialność inna osoba.

Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Rejonowego, że zarzut przyczynienia się M. W. do jego śmierci nie został przez pozwanego udowodniony.

Pozwany powołał się w piśmie procesowym z dnia 25.10.2012r. (k. 47-49) na przyczynienie się poszkodowanego do szkody przez to, że jechał on bez zapiętych pasów bezpieczeństwa. Pozwany zgłaszając ten zarzut ograniczył się jedynie do teoretycznych wywodów, jakie niebezpieczeństwo niesie za sobą jazda bez zapiętych pasów bezpieczeństwa. Jednak na poparcie swoich twierdzeń nie zainicjował żadnego postępowania dowodowego. Z materiału dowodowego zebranego w aktach sprawy oraz w aktach szkodowych pozwanego nie wynika, że M. W. jechał bez zapiętych pasów bezpieczeństwa oraz, że w następstwie powyższego doznał tak rozległych obrażeń, które skutkowały jego śmiercią. Wskazywane przez pozwanego ślady jakie pozostały po wypadku na szybie czołowej samochodu po stronie pasażera oraz opisane w protokole sekcji zwłok obrażenia jakich doznał M. W. nie są, w ocenie Sądu Okręgowego, wystarczające do przyjęcia, że jechał on bez zapiętych pasów bezpieczeństwa. Powyższe okoliczności mogłyby być podstawą do ustalenia, że poszkodowany jechał bez zapiętych pasów bezpieczeństwa, ale takie ustalenie wymagało wiadomości specjalnych. Pozwany jednak w tym zakresie nie zgłosił żadnych dowodów. Sąd Rejonowy nie miał zaś obowiązku podejmować w tym przedmiocie czynności z urzędu.

Rację ma Sąd Rejonowy, że ustalenie, iż poszkodowany jechał bez zapiętych pasów bezpieczeństwa nie dawałoby jeszcze podstawy do zastosowania art. 362 k.c. Pozwany musiałby wykazać, że gdyby miał on zapięte pasy bezpieczeństwa, to obrażenia jakich by doznał w okolicznościach wypadku z dnia 9 czerwca 20010r. nie spowodowałyby skutku w postaci jego śmierci. Ustalenie powyższego również wymagało wiadomości specjalnych.

Skoro pozwany nie wykazał, że M. W. przyczynił się do swojej śmierci, to zasadnie Sąd Rejonowy nie zastosował art. 362 k.c. i zasądził zadośćuczynienie w pełnej kwocie. Ustalonej przez Sąd pierwszej instancji kwoty zadośćuczynienia pozwany nie zakwestionował.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy apelację jako niezasadną oddalił na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. i 99 k.p.c. raz § 6 pkt. 5 w zw. z § 12 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłaty za czynności radców prawnych oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

(SSO B. Piwko) (SSO T. Kołbuc) (SSO B. Dziewięcka)

Zarządzenie: odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć: r.pr. D. W.